

Asia: OM 8/41/2017

Arviomuistio julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) uudistamistarpeista

Lausuntopyynnön kysymykset

1. Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne tai yleisiä kommentteja arviomuistiosta

-

2. Arviomuistiossa katsotaan, että laki julkisista kuulutuksista sekä asetus julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta tulisi kumota vanhentuneena.

Kannatan yllä esitettyä

Mahdolliset lisäkommenttinne:

Kuulutuslaki ja kuulutusasetus ovat vanhentuneita ja Kuntaliitto kannattaa niiden kumoamista. Kuntaliiton näkemyksen mukaan kuulutusmenettelyä säättäminen ainoastaan erityislainsäädännössä ei ole tarkoituksenmukasta, vaan tarvetta on kuulutusmenettelyä koskevalle yleissäännökselle esimerkiksi hallintolaissa. Kuntaliiton näkemyksen mukaan kuntalain ja ehdotetun maakuntalain säännökset kuulutusmenettelystä tulisi säilyttää, mikäli voidaan katsoa, että erillisellä sääntelyllä on lisäarvo säännösten soveltajien näkökulmasta.

3. Arviomuistiossa todetaan, että kuntien ja maakuntien kuulutusten osalta erityislainsäädännön viittaukset kuulutuslakiin olisi mahdollista muuttaa viittauksiksi kuntalakiin ja maakuntalakiin. Miltä osin arvioitte olevan edelleen tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle sääntelylle, kun otetaan huomioon maakunta- ja aluehallintouudistuksen tehtäväsiirrot sekä kuntalain ja maakuntalakesityksen säännökset kuulutusmenettelystä?

Erikseen on arvioitava asiakohtaisen täydentävän sääntelyn tarvetta. Lisäksi tulisi arvioida miten nykyiset julkipanomenettelyyn (asianosaisten tiedoksianto julkipanolla) liittyvät tarpeet parhaiten huomioidaan.

4. Olisiko valtion ja muiden viranomaisten kuulutuksista mahdollista erityislainsäädännössä joltain osin luopua ottaen huomioon hallintolain 41 § koskien vaikutusmahdollisuuksien varaamista sekä 62 § yleistiedoksiannosta?

-

5. Mikäli katsotte, että edelleen on tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle säännökselle (kuntalain ja maakuntalain lisäksi), tulisiko tästä käsityksenne mukaan säätää kussakin erityislaissa, jossa kuulutusvelvollisuus perustetaan, vai yleislaissa?

Kuntaliiton näkemyksen mukaan kuulutusmenettelyä säätäminen ainoastaan erityislainsäädännössä ei ole tarkoituksenmukasta, vaan tarvetta on kuulutusmenettelyä koskevalle yleissäännökselle esimerkiksi hallintolaissa. Kuntaliiton näkemyksen mukaan kuntalain ja ehdotetun maakuntalain säännökset kuulutusmenettelyä tulisi säilyttää, mikäli voidaan katsoa, että erillisellä säätelyllä on lisäarvo säännösten soveltajien näkökulmasta.

6. Jos katsotte, että valtion viranomaisia ja muita viranomaisia koskevasta kuulutusmenettelystä pitäisi säätää yleislaissa, kuten hallintolaissa, miltä osin kuulutusmenettelyä olisi yleissäännöksessä tarpeen säätää?

Yleislakiin otetaan mahdollisimman kattavat säännökset kuulutusmenettelystä. Erityislainsäädännössä olisi viittaukset yleislain säännöksiin ja mahdolliset tarvittavat täydentävät säännökset asian laadun mukaan.

7. Arviomuistion liitteisiin on listattu julkisista kuulutuksista annettuun lakiin suoraan viittaavat säännökset sekä säännökset, joissa säädetään kuuluttamisesta kuulutuslain tarkoittamassa merkityksessä ja ilmoitustauluilla tiedottamisesta. Liitteessä 1 säädökset on myös listattu vastuuministeriöittäin. Erityislainsäädännössä on runsaasti säännöksiä, jotka poikkeavat kuulutuslaista tai jotka ovat kuulutuslakia täydentäviä. Onko hallinnonalan erityislainsäädäntöä tarpeen tarkistaa tai arvioida, miltä osin täydentävälle tai poikkeavalle säätelylle on edelleen tarvetta?

Listauksesta puuttuu maankäyttö- ja rakennuslaki (144 §).

8. Onko teillä lausuttavaa arviomuistiossa esitettyihin kuuluttamiseen liittyviin tietosuoja- ja julkisuusnäkökohtiin?

Uudessa lainsäädännössä on huomioitava EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU/2016/679) vaatimukset henkilötietojen käsittelylle. Yleislakiin on otettava säännös henkilötietojen käsittelyn oikeutuksesta asetuksen 6 artiklan ja 9 artiklan mukaisesti.

Yleislaissa on myös ratkaistava kysymys tietosuojan vaatimusten suhteesta hallintolain 44 §:ään. Tietosuojan huomioiminen tiedoksiantomenetteydessä ei saa johtaa tilanteeseen, että tiedoksiannettu päätös ei täytäkään hallintolain vaatimuksia päätöksen vähimmäisisällöstä. Käytännössä päätös ei ole asianmukaisesti tiedoksiannettu jos kuulutettu päätös ei täytä hallintolain vaatimuksia. Henkilöstöhallinnon viran- ja toimenhaltijoita koskevat viranhaltijapäätökset ovat esimerkkejä päätöksistä, joihin käytännössä lainvoimaisuuden takia liittyy tiedoksiantotarve, mutta joiden osalta tietosuojan ja hallintolain 44 §:n vaatimukset ovat vaikeasti yhteensovittavissa.

Erikseen on myös arvioitava miten kuulutusmenettely suhtautuu julkisuuslain salassapitosäännöksiin. Esimerkiksi ratkaisussa KHO 2013:66 on otettu kantaa salassa pidettävän asian nähtävilläpitoon. Ratkaisussa KHO 2013:66 on otettu kantaa salassa pidettävän asian kuuluttamiseen. Ratkaisua voisi selostaa ja tulkita perustelutekstissä.

9. Onko teillä muuta lausuttavaa arviomuistioon liittyen?

On ratkaistava miten vastuussa oleva taho, esimerkiksi kunta, todistaa kuulutuksen nähtävillä olon sähköisessä ympäristössä. Nähtävillä olon todistaminen on yleensä tarpeen erityisesti erityislainsäädännön mukaisissa menettelyissä (esimerkiksi maantielain mukainen menttely tai kaavoitus), koska prosessivaiheiden lainmukaisuus on näissä menettelyissä kriittisessä roolissa.

Yleislaissa on määriteltävä tiedoksiantopaikka tarkemmin kuin "yleinen tietoverkko". Kuntalaissa yleistä tietoverkkoa ei ole määritelty tarkemmin ja esimerkiksi yhteistoimintaa koskevien päätösten osalta ei ole yksiselitteistä, missä päätös tulisi näkyä.

Sulin Ida
Suomen Kuntaliitto - Lakiyksikkö